

N:o 4.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 Febr. 1881, kl. 3 e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion om pension åt f. d.
bankoombudet vid Riksbankens afdelningskontor i Visby,
Landskamreraren L. T. J. Gardell.*

Uti en i Mars månad 1880 till fullmäktige i Riksbanken ingifven skrift anhöll f. d. bankoombudet och sedermera styrelseledamoten vid Riksbankens afdelningskontor i Visby med uppdrag att handhafva den dagliga förvaltningen, Landskamreraren L. T. J. Gardell, att fullmäktige måtte dels entlediga honom från uppdraget att vara styrelseledamot, dels vidtaga åtgärd för beredande åt honom af pension till det belopp, 1,000 kronor, som han såsom bankoombud och styrelseledamot haft i aflöning. Med anledning häraf entledigade fullmäktige Gardell från nämnda befattning, hvarmed han således upphörde den 31 Mars 1880, och ingingo jemväl till det årets Banko-Utskott med hemställan, att Utskottet måtte hos Riksdagen föreslå, att Landskamreraren Gardell finge såsom pension från och med den 1 April nämnda år af Riksbankens medel uppbära den aflöning, 1,000 kronor årligen, han såsom bankoombud och styrelseledamot med uppdrag att handhafva den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoret i Visby uppburit.

Denna fullmäktiges framställning vann dock icke Utskottets bifall, i följd hvaraf den förföll.

Bih. till Riksd. Prot. 1881. 6 Saml. 1 Afd. 4 Häft.

Uti en vid innevarande års riksdag inom Första Kammaren väckt och till Banko-Utskottet hänvisad motion (N:o 9) har emellertid Herr *P. von Ehrenheim* förmålt, att han utan att underkänna värdet af de, såsom det syntes antagligt, från en sträng, formel uppfattning utgående skäl, som bestämt Banko-Utskottets nyssnämnda afslag, trott sig böra hemställa denna fråga till Riksdagens pröfning i hopp att derigenom kunde vinnas en fördelaktigare utgång för en Riksbankens och således äfven Riksdagens tjänste- och förtroendeman, som länge och förtjenstfullt för en låg aflöning arbetat i sitt kall.

I sådant afseende har motionären, i likhet med hvad fullmäktige anförde uti sin till nästlidna Riksdags Banko-Utskott gjorda framställning, meddelat, att Landskamreraren Gardell är född den 10 Juli 1825 och den 13 Oktober 1851 blifvit antagen till bokhållare och registrator vid afdelningskontoret i Visby samt den 1 December 1859 förordnad till bankoombud vid samma kontor, hvilken befattning han innehade tills den med 1873 års utgång upphörde, hvarefter han år för år af fullmäktige erhållit uppdrag att vara styrelseledamot vid kontoret med uppdrag att handhafva den dagliga förvaltningen, hvarmed han fortfor till den 31 Mars 1880, då han, såsom ofvan är nämndt, på egen begäran derifrån entledigades, enär han icke kunde förena befattningen med sin landskamrerare-tjänst, sedan de af fullmäktige beslutade förändringar i kontorets organisation trädt i verket. Vidare har motionären, jemväl i hufvudsaklig öfverensstämmelse med fullmäktiges ofvan omförmälda framställning, anført, att enligt de föreskrifter, som gälde för bankoombudens beräkning af tjänstegrad i Riksbankens tjänst, Gardell, som den 1 December 1859 förordnades till bankoombud, skulle år 1875 ansetts hafva uppnått kamreraregrad, om hans befattning icke derförinnan utan förändring i sjelfva göromålen blifvit förvandlad till en styrelseledamots, samt att med nämnda grad skulle kunnat följt pensionsrätt till mycket högre belopp, än som af Gardell nästlidna år ifrågasattes och af fullmäktige hos Utskottet tillstyrktes, hvarjemte motionären såsom bevis att den aflöning, Gardell åtnjutit, kunde anses låg i förhållande till göromålen erinrat, att sist förflutna Riksdag ökade aflöningen för den befattning han innehade från 1,000 till 2,000 kronor, oaktadt den förändrade organisationen icke på långt när kunde anses hafva fördubblat göromålen, om den ock ökat dem. Med afseende å hvad sålunda blifvit anfördt, och då fullmäktige i sin meranämnda framställning till Banko-Utskottet nästlidna år vitsordat, att Gardell med nit och ordning till fullmäktiges belåtenhet i mer än 20 år be-

stridigt bankoombudsgöromålen vid afdelningskontoret i Visby, har motionären föreslagit, »att Riksdagen må bevilja landskamreraren Gardell pension af Riksbankens medel att utgå med 1,000 kronor årligen, räknadt från och med den 1 April 1880.»

Denna, på sätt ofvan förmälts, af Banko-Utskottet nästlidna år till behandling förehafda fråga har Utskottet med anledning af nyssberörda, till Utskottet hänvisade motion nu åter haft under öfvervägande; och får Utskottet det i ärendet infordrade utlåtandet till Riksdagen härmed afgifva. Dervid anser sig Utskottet i främsta rummet böra upplysa, att, när bankoombudstjänsterna vid Riksbankens afdelningskontor genom 1873 års Riksdags beslut indrogos, dåvarande bankoombudet vid afdelningskontoret i Visby, Landskamreraren Gardell, egt anmäla sig till inträde på Riksbankens stat med rättighet att, intilldess han till någon ledig tjänst i banken vunne befordran, på exspektansstat tillgodonjuta ett belopp, motsvarande lönen i den grad han vid entledigandet innehade, och i så fall jemväl erhållit pensionsrätt i enlighet med de för pensionering af Riksbankens tjänstemän i bankoreglementet stadgade grunder, men att Gardell, hvilken vid tiden för bankoombudstjänsternas indragning jemte sin bankoombudstjänst jemväl innehade den landskamrerarebefattning, som ännu af honom utöfvas, icke anmälde sig till inträde på Riksbankens stat, utan i stället antog honom af fullmäktige då och sedermera år efter år lemnadt uppdrag att vara styrelseledamot och handhafvare af den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoret i Visby, med hvilket uppdrag åter någon pensionsrätt icke varit eller är förenad. Utom det att Gardell härigenom af egen fri vilja frånträdde den pensionsrätt å Riksbankens stat, han kunnat sig bereda, torde äfvenledes för nu ifrågavarande ärendes rätta bedömande böra tagas i betraktande, att om ock Gardell såsom tjänsteman verkat i Riksbankens tjänst till samma tid eller den 1 April nästlidna år, då han på egen begäran entledigades från befattningen såsom styrelseledamot och handhafvare af den dagliga förvaltningen vid nämnda kontor, honom icke vid afskedstagandet kunnat tillerkännas någon pension, enär han icke uppnått vare sig den lefnads- eller den tjänsteålder, som Riksbankens tjänstemän enligt 88 och 89 §§ i bankoreglementet skola för pensions erhållande innehafva; och då de göromål, Gardell såsom

innehafvare af ofvan omförmälda styrelseledamotsbefattning utöfvat, varit af hufvudsakligen enahanda beskaffenhet med dem, som förut ålågo honom såsom bankoombud, finnes, enligt Utskottets uppfattning, icke något giltigt skäl att tilldela Gardell såsom f. d. styrelseledamot utan pensionsrätt såsom sådan en förmån, hvilken icke skulle kunnat honom såsom bankoombud eller tjänsteman i Riksbanken vid afskedstagandet tillkomma.

Med afseende å nu anförda förhållanden, och då den ifrågavarande styrelseledamotsbefattningen varit af beskaffenhet att, intill dess den af fullmäktige nästlidna år beslutade förändring i tiden för afdelningskontorets öppethållande ändrades från klockan 9— $\frac{1}{2}$ 11 till klockan 11—1 hvarje söckendag och tiden för kontorsstyrelsens sammanträden bestämdes skola ega rum tre i stället för två dagar i veckan, kunna såsom en bisyssla skötas jemte en af sökanden i statens tjänst innehafd maktpåliggande och i synnerhet numera väl aflönad befattning som medför pensionsrätt, samt i förevarande fall inga ömnande omständigheter, Utskottet veterligen, äro för handen, föranlåtes Utskottet hemställa,

att motionen icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 18 Februari 1881.

På Utskottets vägnar:

J. J. EKMAN.

Reservation

är anmäld af Herrar *J. J. Ekman*, *Peyron* och *Evers*, hvilka ansett Banko-Utskottet hafva bort tillstyrka,

att Riksdagen må bevilja f. d. bankoombudet vid Riksbankens afdelningskontor i Visby, Landskamreren *J. Gardell* pension af Riksbankens medel, att utgå med femhundra kronor årligen, räknadt från och med den 1 April 1880.
